

8 bin kişisi var ama sendika yok!

8 bin dolayındaki çalışan sayısı ile adeta küçük bir şehir konumundaki Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde sendikal örgütlenme sorunu yaşanıyor. İşçiler sendikal olmaları halinde işten atılma korkusu yaşarken, sendika temsilcileri taşeron sistemi ve 'işten atma' tehdidi nedeniyle mücadeleyi yükseltmekte zorlanıyor.

Türkiye'nin 60 yıllık hayali olan nükleer santral macerası kapsamında Akkuyu Nükleer Güç Santralini ilk ünitesinin temeli 14 Nisan 2015'te atıldı. Toplamda 4 ünite olacak santral için halen 3 ünitenin inşaatı aralıksız olarak devam ederken, ilk ünitenin Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023'te devreye alınması hedefleniyor. Bu hedef kapsamında Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde 8 bin kişi gece gündüz demeden çalışmalarını sürdürüyor. Devasa büyüklükteki inşaat şantiyesinde sık sık işçi hak ihlalleri ile güvenlik ve sağlık alanında ki yetersizlikler nedeniyle gündem olurken Akkuyu'da kuruluşun buyana sendikal bir örgütlenme faaliyeti bulunmuyor.

"İŞTEN ATILMAKTAN KORKUYORUZ"

Adını vermek istemeyen 32 yaşındaki Ahmet isimli çalışan, yaklaşık 2 yıldır Akkuyu'da çalıştığını ancak bu esnada iki defa taşeron firma

üzerinden giriş çıkışı yapıldığını söyleyerek, örgütlenme çalışması yapmaları halinde işsiz kalma korkusu yaşadıklarını söyledi. Yaklaşık 8 bin işçinin çalıştığı devasa şantiyede sendikal örgütlenme olmadığının altını çizen Mehmet isimli çalışan ise "Böyle bir şey nasıl olabilir? Neden sendikalar Akkuyu'ya gelmiyor? Engelleniyorlar mı? Biz zaten işten atılma korkusu nedeniyle başvuru yapamıyoruz ancak onlar gelip burada çalışma yaparsa onlardan güç alan işçiler sendika üyesi olabilir" görüşünde. DİSK'e bağlı Dev Yapı İş Sendikası Genel Başkanı Özgür Karabulut ise inşaatın başladığı günden bugüne Akkuyu'yu önemsediklerini ve örgütlenme yapmaya çalıştıklarını ancak pek başarılı olmadıklarını aktardı. Karabulut, "İnşaat patronları örgütlü işçi istemiyor, bunun içinde neredeyse tüm iş taşeron tarafından yürütülüyor. Taşeronlar da sendikal işçi çalıştırmıyor. İşçiler arasında sürekli rotasyon oluyor" dedi. ➡ 6'da

8 bin kişi var ama sendika yok!

8 bin dolayındaki çalışan sayısı ile adeta küçük bir şehir konumundaki Akkuyu Nükleer Güç Santral'i'nde sendikalaşma sorunu yaşanıyor. İşçiler sendikalaşma olmaları halinde işten atılma korkusu yaşarken, sendika temsilcileri taşeron sistemi ve 'işten atma' tehdidi nedeniyle mücadeleyi yükseltmekte zorlanıyor.

HABER/ NEDİYE ERGÜLÜ

Türkiye'nin 60 yıllık hayali olan nükleer santral macerası kapsamında Rusya Federasyonu ile Mayıs 2010'da imzalanan anlaşma kapsamında Mersin'in Gülnar ilçesine bağlı Büyükececi bölgesinde Akkuyu Nükleer Güç Santralini ilk ünitesinin temeli 14 Nisan 2015 Salı günü atıldı. Toplamda 4 ünite olacak santral için halen 3 ünitenin inşaatı aralıksız olarak devam ederken, ilk ünitenin Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023'te devreye alınması hedefleniyor.

Bu hedef kapsamında Akkuyu Nükleer Güç Santral'i'nde 8 bin kişi gece gündüz demeden çalışarak çalışmalarını sürdürüyor. Akkuyu Nükleer A.Ş. Yapı İşleri Direktör Yardımcısı Dmitriy Romanet'in açıklamalarına göre işçilerin yüzde 80'ini Türk vatandaşları oluştururken, inşaatın en yoğun döneminde yaklaşık olarak 12 bin kişiye çıkması öngörülüyor.

Ancak devasa büyüklükteki inşaat şantiyesinde sık sık işçi hak ihalleri ile güvenlik ve sağlık alanındaki ki yetersizlikler nedeniyle gündem olan Akkuyu'da sendikalaşma işi varlığı mümkün olmuyor.

Türkiye için sürpriz olmayan bu durum, uluslararası bir projede bile ülkedeki 'örgütlülük' karşılığı gözler önüne serilebilir.

Türkiye'de resmi rakamlara göre 14 milyon 371 bin 96 işçinin 2 milyon 69 bin 476'sının sendika üyeliği bulunuyor.

Akkuyu'da ise hali hazırda kuruluştan buyana henüz sendikalaşma bir örgütlenme faaliyeti bulunmuyor. Bireysel üyeliğin söz konusu iken 8 bin işçi içerisinde en fazla 100 işçinin sendikalaşma olduğu öngörülüyor.

İŞÇİLER NELER YAŞIYOR?

İşçilerin yaşadığı sorunlar ise sürekli haberlere konu oluyor. Özellikle son yıllarda gündeme gelen haberlere bakıldığında işçilerin yaşadığı sorunlar net şekilde görülebilir.

19 Ekim 2019 tarihinde Mersin'in Silifke ilçesinde Akkuyu NGS'de çalışan yabancı işçilerin bulunduğu servis kamyonu çarpması sonucu iki Ukrayna uyruklu işçi öldü, 11 kişi yaralandı. 8 Aralık 2020 tarihinde; Akkuyu NGS şantiyesinde sınıf ayrımı yapıldığı, yöneticilerin sosyal mesafeye, işçiler üst üste yemek yediği görüntüler ortaya çıktı. Şantiyedeki işçilerin ve yöneticilerin yemekhanesinden görüntüler

paylaşan **CHP Milletvekili Ali Öztunç** 'İşçilere alt alta üst üste yemeği layık gören şirket, yöneticilerine ise sosyal mesafeye uyarak yemek veriyor. Yönetici insan ama işçi insan değil sanki. Yazıklar olsun' dedi. 9 Eylül 2020 bu kez de işçilerin isyanı gündeme geldi. Aylardır maaşlarını alamayan ve servis araçları konusunda sıkıntıya düşen işçiler, Akkuyu'da yolu

kapatarak eylem yaptı. **CHP**

Mersin **Milletvekili Alpaz**

Antmen, "Akkuyu Nükleer

Santral inşaatı önce doğayı,

şimdi de işçileri vurdu. Yarın

tüm Mersin'i vuracak. Bunun

adı zorbalıktır, köleliktir dedi.

İşçilerin canı

ranta ve inşaatı kurban

ediliyor. Akkuyu Nükleer

inşaatını derhal durdurun.

Katliamlara son verin" dedi.

9 Nisan 2021 tarihinde de

Akkuyu Nükleer Güç Santralini

inşaatında sondaj makinesi

operatörü, elektrik akımına

kapılarak yaşamını yitirdi.

Hem çalışanlarına karşı

muamelesi hem de inşaat

güvenliği konularında birçok

vakadeti olan Akkuyu NGS,

felaket zincirine yeni bir halka

eklemiş oldu.

Türkiye'de 2021 yılı Mart

ayında başlayan koronavirüs

vakalarına karşı aşılama

çalışmaları Akkuyu NGS

sahasında ancak Haziran

ayında hayata geçirilmeye

başlandı.

Öte yandan pandemi

sürecinde sokağa çıkma

yasakları uygulansa da

Akkuyu NGS şantiyesinde

çalışmalar aralıksız devam

etti.

"İŞTEN ATILMAKTAN

KORKUYORUZ"

İşçilerden adını vermek

istemeyen 32 yaşındaki

Ahmet kod isimli çalışan,

yaklaşık 2 yıldır Akkuyu'da

çalıştığını ancak bu esnada iki

defa taşeron firma üzerinden

giriş çıkışı yapıldığını

söyleyerek, örgütlenme

çalışması yapmaları

halinde işsiz kalma korkusu

yaşadıklarını söyledi. Şantiye

ve tuvaletler de keza aynı şekilde. Ciddi hijyen ve iş güvenliği zafiyetleri yaşanmakta. Yatakhaneler çok kötü durumda. Ayrıca ödemeler de aksamalar olmakta. Sosyal haklar ve mesailer ile ilgili iyileştirme talepleri kabul edilmemekte. Ancak bunları dile getirmeye çalışanlar işten atılma korkusu yaşıyor çünkü daha önce örnekleri yaşadığı" diyerek yaşadıklarını anlattı.

Örgütlenmek için işçiler arasında yapılan görüş alışverişinin dahi tedirginliği neden olduğunu ve işten atılma korkusu nedeniyle sendikaya başvurmadıklarını belirten Ahmet, ancak tekil müdahalelerin sonuç vermemesi nedeniyle sendikal örgütlenmenin haklarını aramakta en büyük kazanım olacaklarını inandıklarını vurguladı.

"SENDİKALAR NEDEN GELMİYOR"

Yine 29 yaşındaki Mehmet kod isimli çalışan da, yaklaşık 3 yıldır Akkuyu NGS'de çalıştığını ancak aradan geçen sürede 5 defa firma değiştirerek, şantiye sahasındaki farklı taşeronların elemanı olarak görev yapmak zorunda kaldığını bildirdi. Şantiyede içerisinde yaşanan sorunları bir çok defa dile getirmelerine rağmen çözülmesi adına hiçbir düzenleme yapılmadığını aktaran Mehmet, hijyen, temizlik, iş güvenliğinin şantiyedeki başlıca sorunlar olduğuna değindi. Mehmet, işçiler arasında sosyal ve ekonomik uçurumlar olduğunu ve bu adaletsizliğin her geçen gün arttığını, işe alımlarda torpillerin yaşandığını ve işten çıkarmalarda ise işçinin daima suçlu bulunduğunu savunan Mehmet, örgütlenmedikçe sorunlarının çözümüne inandığını dile getirdi. Yaklaşık 8 bin işçinin çalıştığı devasa şantiyede sendikalaşma örgütlenmesi olmadığının altını çizen Mehmet, "Böyle bir şey nasıl olabilir? Neden sendikalar Akkuyu'ya gelmiyor? Engelleniyorlar mı? Biz zaten işten atılma korkusu nedeniyle taşeronu yapamıyoruz ancak onlar gelip burada çalışma yaparsa onlardan güç alan

işçiler sendika üyesi olabilir" görüşünde.

"SENDİKALAR ENGELLENİYOR"

"Neden sendikalar Akkuyu'ya gelmiyor?" sorusuna yanıt, DISK'e bağlı Devrimci Yapı, İnşaat ve Yol İşçileri Sendikası (Dev Yapı İş) Genel Başkanı Özgür Karabulut'tan geldi.

İnşaatın başladığı günden bugüne Akkuyu'yu övemediklerini ve örgütlenme yapmaya çalıştıklarını söyleyen Karabulut ancak pek başarılı olmadıklarını aktardı. Şuan 8 bine yakın işçinin bulunduğu Akkuyu'da 35-40 arası üyelerinin bulunduğunu belirten Karabulut ancak bunun da süreklilik arz etmediğini işçilerin sürekli firma değiştirmek zorunda kalması nedeniyle sayıların değişken olduğunu belirtti.

"İNŞAAT PATRONLARI ÖRGÜTLÜ İŞİ İSTEMİYOR"

"Akkuyu şuan bir ilçe büyüklüğünde" diyen Karabulut, "İnşaat patronları örgütlü işçi istemiyor, bunun içinde neredeyse tüm iş taşeron tarafından yürütülüyor. Taşeronlar da sendikalaşma işi çalıştırmıyor. İşçiler arasında sürekli rölanteyen oluyor. İşçiler sürekli işten çıkarılıp, yeniden iş alınıyor. 3-5 ay çalışıp firma değiştirmek zorunda kalıyorlar" dedi.

Ülkede sendikalarla karşı örgütlenmenin önünde ciddi engeller olduğunu aktaran Özgür Karabulut, "Akkuyu NGS'de ne yazık ki örgütlenme anlamında girişimlerin önü kesilen bir yer. İşçiler işe girerken e devletleri kontrol ediyor. Sendikalaşma işi şantiyeye sokmak istemiyorlar. Üyelerimiz orada dönem dönem çalışıyor. Bugün de orada çalışan Dev Yapı İş'te çalışan işçiler varsa ama taşeron işçiler, daha iyi bir iş bulduğunda oraya geçiyorlar" dedi.

AKKUYU ŞANTİYESİ 1900'LERİN BAŞINDAKİ GİBİ...

Şantiyede başlıca sorunların barınma, beslenme, servis koşullarının yetersizliği olduğunu söyleyen Karabulut, "İşçiler adeta 1900'lerin başındaki barakaları andıran koşullarda çalışıyorlar. Pandemi döneminde dolmuşlara ceza kesen devlet, Akkuyu'da üst üste gidilen servislere dokunmadı. Yemekhaneler zaten haber oldu.

"TEŞHİR ETTİĞİMİZ ZAMAN KİSMEN DÜZELME OLUYOR"

Şantiyeler, dokunulmayan, yasaların kağıt üzerinde kaldığı işler. Bu gücü

iktidardan alıyorlar. Nükleer santral inşa edilirken zaten ciddi ekolojik kıyım yaratılırken, işçilerin çalışma koşulları için de aynı şekilde davranıldı. Doğaya nasıl yaklaşıyorlarsa işçiyeye de öyle yaklaşıyorlar. İşçi örgütsüz. Bizler de eksik kalıyoruz. Örgütlenmenin önündeki engelleri aşacak bir patiti ortaya çıkaramadığımız için işçiler bu koşullarda çalışmaya mecbur bırakılmış durumda. Belki çalışma koşullarını sürekli düzeltmiyoruz ama basına yansıttığımız, teşhir ettiğimiz zamanlarda kötü koşullarda kısmen düzeltme sağlanıyor. En azından görece uygun hale geliyor ama bunu sürekli sağlamak örgütlü bir güç mümkün" diye konuştu.

"600 TAŞERON İLE BAŞ ETMEK MÜMKÜN DEĞİL"

Şantiyede işçiler bir çok sorun yaşarken, sendikaların kabul etmeme, muhatap alınmama durumunun söz konusu olduğunu altını çizen Özgür Karabulut, şuan Akkuyu NGS şantiyesinde gayri resmi ve resmi 600'e yakın taşeron firma olduğunu ve örgütlenme sürecinde bunların hepsi ile baş etmenin çok da mümkün olmadığını vurguladı.

"Akkuyu'da sendikal faaliyet anlamında normal de yaptığımız gibi açığa bildiri dağıtarak veya şantiye önünde bilgilendirme yapmak için bir araya gelmek şeklinde çalışma yapamıyoruz. Çünkü işçiler işsiz kalma korkusu yaşıyor.

"İNŞAATI YÜKSELTİYORUZ AMA KENDİ"

ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZÜ YÜKSELTİYORUZ"

Ancak biz yine de yılmayarak iki defa şantiye dışında işçilerle bir araya gelmeye çalıştık. Daha dar toplantılar gerçekleştirerek işçilere sendikal bilgilendirme faaliyeti yaptık. Ama sürekli işçi sirkülasyonu yaşadığından üyelik, sendikal örgütlenme zayıf kaldı. Şuan ilk üyelerimiz Akkuyu'da değil çünkü iş değiştirdiler. Bu olduğu için de orada gerekli değişimi dönüşümü sağlayacak bir örgütlülüğü yükseltmiyoruz. İnşaatı yükselttiyoruz ama kendi örgütlülüğümüzü yükseltmiyoruz. Bunu aşacak pratikleri geliştirmeye çalışıyoruz.

Halen şantiyede 35-40 arası üyemiz var ve ilişkide olduğumuz 300'ü aşkın işçi söz konusu. Ancak bunları üye yapamıyoruz çünkü sendikali olmaları nedeniyle işsiz kalma korkusu yaşıyorlar. Üstelik sadece Akkuyu'da değil, fişlendikleri için başka şantiyelerde de çalıştırılmamaları gibi bir durum söz konusu. Adeta işçiler. Büyük bir çok projede havaalanından, Galaport'a kadar sendikaları arkadaşlarımızın istifa etmesi için her türlü mobbing uygulamaya gibi eylemleri kesintisi yapıyorlar. Veya başka bir proje yer almaması için her şey yapıyor. Sendikal yasaların çok geçerli olduğu bir iş kolu değil bizim alanımız o yüzden fili meşru mücadele yürütmeye çalışıyoruz" şeklinde konuştu.

